

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Tábor 8.7.2013
čj. SRS 037490/2013

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 14 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 24.6.–7.7.2013

1. Počasí

Koncem června došlo k prudkému teplotnímu zvratu, ochladilo se o 10 až 12 °C, bylo převážně polojasno až zataženo, s občasnými srážkami. Ranní teploty se ve sledovaném období pohybovaly od 9 až k 19 °C, denní kolem 20 °C. Nejchladnější bylo ráno 27. června, kdy v okrese Třebíč bylo naměřeno pouze 5 °C. Postupně se oteplovalo až v průběhu 27. týdne, teploty se dostávaly až k 30 °C. Ve dnech 24.-26. června v intenzivních dešťových srážkách v okrese Pelhřimov napršelo lokálně až 95 mm, místy jsou zde podmáčené pozemky.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Probíhá intenzivní ošetřování porostů brambor, je očekáván zvýšený infekční tlak plísně bramboru (*Phytophthora infestans*), v okresech Třebíč a Strakonice již byly zaznamenány první výskyty a v okrese Pelhřimov byl zaznamenán střední výskyt této choroby. Většina porostů kukuřic je opožděná ve svém vývoji a některé porosty ještě řádně nezregenerovaly po silných srážkách a teplotních výkyvech.

V okrese Tábor (Bezděčín, Sezimovo Ústí, Soběslav) se na stromořadí lip podél silnic vyskytly housenky bourovce březového (*Eriogaster lanestris*) spolu s velkými sepredenými hnízdy, která visí dolů z napadených větví.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 59-77 BBCH)

Porosty pšenic se nacházejí v růstové fázi od konce metání: klas (lata) je celý viditelný do fáze pozdní mléčné zralosti.

První výskyt hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*) na praporcových listech zjištěn v okrese Pelhřimov (Buřenice, 5.7.).

Fungicidní ošetření se provádí při výskytu od RF 39, zpravidla v době metání. Zásahy se obvykle provádějí proti celému komplexu chorob listů a klasů.

Slabý výskyt padlí pšenice (*Blumeria graminis* f. sp. *tritici*) v klasech byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 26.6.).

Zjišťování výskytu **padlí pšenice** se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). V RF 37 a 51 se ve vzorku prohlíží 3. list shora. Zaznamená se počet rostlin, na jejichž čepeli 3. listu shora je jedna nebo více kupek padlí. V RF 65 se prohlíží čepele horních dvou listů, tj. plocha s kupkami padlí nebo plocha listu, která již v důsledku napadení padlím odumřela. V RF 75 se zjišťuje napadení klasů.

Střední výskyt **pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)** byl potvrzen v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Pelhřimov (Buřenice, 5.7.), slabý výskyt této choroby byl zjištěn v okrese Třebíč (Štěpánovice u Jaroměřic nad Rokytnou, 2.7.), Tábor (Záhostice, 2.7., Březnice u Bechyně, 3.7.), Jindřichův Hradec (Velký Ratmírov, 25.6., Řípec, 26.6.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. V RF 31 – 32, 37 a 51 se z odnoží ve vzorku střídavě odebere 4., 5. a 6. list shora, tvoří se praporcový list se nebere v úvahu. V RF 71 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 2., 3. a 4. list shora. Zaznamená se počet listů s výskytem konidioforů nebo typických skvrn po infekci.

Do RF 51 se doporučuje ošetření při 5 – 50 % listů s výskytem konidií. V RF 71 se doporučuje ošetření při 40 – 70 % napadení listů. Proti pozdnímu napadení jsou účinné ochranné zásahy provedené v době metání (od BBCH 51) až kvetení (do BBCH 61). Je možno využít i vedlejší účinnost fungicidů, určených proti feosferiové skvrnitosti pšenice.

Silný výskyt pyknid **septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** na listech F₁ a F₂ byl zjištěn v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), slabý výskyt této choroby byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 26.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 26.6., Velký Ratmírov, 25.6.), Tábor (Záhostice, 2.7., Březnice u Bechyně, 3.7.), Pelhřimov (Černov, 3.7., Buřenice, 5.7.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid – pomocí stereoskopické lupy. V RF 31 – 32 a 37 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 4. a 5. list shora. V RF 51 se ve vzorku střídavě odebere 3. a 4. list shora. V RF 71 se střídavě odebere 2. a 3. list shora. Ošetření se doporučuje od 12 až 50 % listů s výskytem pyknid.

Střední výskyt pyknid **feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)** na listech byl zjištěn v okrese Pelhřimov (Buřenice, 5.7.), slabý výskyt této choroby byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 26.6.), Pelhřimov (Černov, 3.7.), Třebíč (Stařeč, 27.6., Krahulov, 2.7.), Tábor (Záhostice, 2.7.), České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Prachatice (Prachatice, 4.7.),

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid – pomocí stereoskopické lupy. V RF 31 – 32 a v RF 37 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 4. a 5. list shora. Nebere v úvahu tvořící se praporcový list. V RF 51 se ve vzorku střídavě odebere 3. a 4. list shora. V RF 71 se střídavě odebere 2. a 3. list shora. Ošetření se doporučuje od 12 až 50 % listů s výskytem pyknid.

První výskyt **černání kořenů a báze stébel obilnin na ozimé pšenici (*Gaeumannomyces graminis*)** byl pozorován v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Třebíč (Březník, 3.7.).

Zjišťování výskytu se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny).

Chemická ochrana se provádí od RF 51.

První výskyt **stéblolamu pšenice (*Oculimacula vallis*)** pozorován v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Chemická ochrana se provádí v RF 30 – 32.

Slabý výskyt lemované stébelné škvrnitosti pšenice (*Rhizoctonia cerealis*) byl zaznamenán v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam pšenice.

První výskyt obecné krčkové a kořenové hniloby (*Giberella spp.*) na stéblech zaznamenán v okrese Tábor České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Jindřichův Hradec (Řípec, 26.6.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam pšenice.

První výskyt růžovění klasů pšenice (*Giberella spp.*) byl zaznamenán v okrese Třebíč (Březník, 3.7.).

Zjišťování výskytu se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny).

Slabý výskyt housenek obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*) v klasech byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 26.6., Krahulov, 27.7., Štěpánovice u Jaroměřic nad Rokytnou, 2.7.).

Pozorování se provádí v okrajovém, 50m pásu v blízkosti dřevin. Ve fázi sloupkování se sledují miny na listech, kontroluje se 100 odnoží (10míst x10 odnoží). Ve fázi mléčné zralosti se sledují housenky, kontroluje se 100 klasů (10míst x10 klasů). Pro monitorování škůdce lze použít feromonové lapače.

K cílenému ošetření není registrován žádný přípravek.

Slabý výskyt dospělců mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*) byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 26.6.), České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Pelhřimov (Černov, 3.7., Buřenice, 5.7.).

Střední výskyt dospělců kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*) byl zaznamenán v okrese Třebíč (Březník, 26.6., Krahulov, 27.7., Stařeč, 27.6., Štěpánovice u Jaroměřic nad Rokytnou, 2.7.), České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Pelhřimov (Černov, 3.7., Buřenice, 5.7.).

Slabý výskyt dospělců kyjatky osenní (*Sitobion avenae*) v klasech byl zaznamenán v okrese Třebíč (Březník, 26.6., Stařeč, 27.6., Štěpánovice u Jaroměřic nad Rokytnou, 2.7.), Jindřichův Hradec (Řípec, 26.6.), Tábor (Záhostice, 2.7.), České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Pelhřimov (Černov, 3.7., Buřenice, 5.7.).

Pozorování mšic na pšenici se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.

Ochrana klasů: optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky (69 až 70 BBCH). V této době se ošetří porosty s výskytem 3-5 a více mšic v průměru na 1 klas.

Ochrana proti listovým mšicím u ozimé pšenice se doporučuje na konci květu na porostech, na nichž se v době květu zjistí 25 a více mšic v průměru na jednu odnož.

Slabý výskyt třásnokřídlých (*Thysanoptera spp.*) byl nahlášen z okresu Třebíč (Březník, 26.6.).

Preventivní ochrannou je zaorání strniště ihned po sklizni a hluboká orba. Není registrován žádný přípravek.

JEČMEN OZIMÝ (RF 73-83 BBCH)

Porosty ozimých ječmenů se pohybují od fáze časně mléčné zralosti do fáze časně těstovité (voskové) zralosti.

Slabý výskyt lemované stébelné skvrnitosti (*Rhizoctonia cerealis*) byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Jindřichův Hradec, 3.7., Řípec, 26.6.) a Pelhřimov (Pelhřimov, 5.7.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam pšenice.

Slabý výskyt obecné krčkové a kořenové hniloby (*Gibberella spp.*) pozorován na stéblech v okrese Pelhřimov (Pelhřimov, 5.7.) a Jindřichův Hradec (Řípec, 26.6.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam pšenice.

Střední výskyt stéblolamu ječmene (*Oculimacula yallundae*) zjištěn na stéblech v okrese Jihlava (Velký Beranov, 27.6.), slabý výskyt této choroby pozorován v okrese Pelhřimov (Pelhřimov, 5.7.) a Tábor (Hodonice u Bechyně, 3.7.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam pšenice.

Slabý výskyt spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*) na listech pozorován v okrese Třebíč (Dalešice, 26.6.) a Prachatice (Prachatice, 4.7.).

Slabý výskyt dospělců kyjatky osenní (*Sitobion avenae*) pozorován v okrese Třebíč (Dalešice u Třebíče, 26.6.).

Pozorování mšic na ječmeni se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.

Ochrana klasů: optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky (69-70 BBCH). V této době se ošetří porosty s výskytem 3-5 a více mšic v průměru na 1 klas.

Slabý výskyt poškození klasů housenkami obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*) zaznamenán v okrese Třebíč (Dalešice, 3.7., Ratibořice na Moravě, 2.7., Čechočovice, 2.7.).

Pozorování a ochrana viz obaleč obilní na pšenici ozimé.

V okrese Třebíč (Dalešice, 26.6.) byl zaznamenán výskyt třásněnky ostnitě (*Limothrips denticornis*).

Preventivní ochrannou je zaorání strniště ihned po sklizni a hluboká orba. Není registrován žádný přípravek.

JEČMEN JARNÍ (RF 51-75 BBCH)

Porosty se nacházejí ve fázi počátku metání, špička klasu vystupuje z pochvy nebo ji proráží bočně do fáze střední mléčné zralosti, všechna zrna dosáhla své konečné velikosti, obsah zrn mléčný, zrna ještě zelená.

Slabý výskyt padlí travního (*Blumeria graminis*) na listech pozorován v okrese Pelhřimov (Jiřice u Humpolce, 27.6., Vyklantice, 2.7.), Tábor (Bechyňská Smoleč, 3.7.) a Třebíč (Březník, 3.7., Kožichovice, 26.6.).

Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá.

Slabé výskyty **sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** na listech pozorovány v okrese Třebíč (Březník, 26.6., Kožichovice, 3.7.), Jihlava (Velký Beranov, 27.6.), Strakonice (Dražejov u Strakonic, 26.6.), Tábor (Bechyňská Smoleč, 3.7.) a Pelhřimov (Vyklantice, 2.7., Jiřice u Humpolce, 27.6.).

Zjišťování výskytu sít'ovité skvrnitosti ječmene se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). Určí se počet rostlin s příznaky výskytu (sít'ované hnědé skvrny na listech) na listové čepeli a pochvě.

Zahájení ošetření proti sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene se provádí u pozemků při 5% a vyšším napadení rostlin, od růstové fáze 30. Pozdější zásahy jsou zpravidla kombinací proti komplexu listových chorob. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Slabý výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** na listech byl pozorován v okrese Pelhřimov (Jiřice u Humpolce, 27.6., Vyklantice 3.7.), Třebíč (Březník, 3.7., Jaroměřice nad Rokytkou, 2.7., Kožichovice, 26.6.), České Budějovice (Hosín, 3.7.), Tábor (Bechyňská Smoleč, 3.7.) a Strakonice (Dražejov u Strakonic, 26.6.).

Pozorování a ochrana viz ječmen ozimý.

Dospělci letní generace **bzunky ječné (*Oscinella frit*)** pozorováni v okrese Třebíč (Kožichovice, 3.7.).

Slabý výskyt **kohoutků (*Oulema spp.*)** zaznamenán v okrese Třebíč (Březník, 3.7., Kožichovice, 3.7.).

Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá.

Slabý výskyt dospělců **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** zaznamenán v okrese Tábor (Bechyňská Smoleč, 26.6.).

Slabý výskyt dospělců **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** pozorován v okrese Třebíč (Kožichovice, 26.6., Březník, 3.7.), Pelhřimov (Vyklantice, 2.7.) a Tábor (Bechyňská Smoleč, 3.7.), České Budějovice (Hosín, 3.7.).

Slabý výskyt dospělců **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Pluhův Žďár, 26.6.), České Budějovice (Hosín, 3.7.), Třebíč (Březník, 3.7.) a Pelhřimov (Jiřice u Humpolce, 27.6.).

Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** pozorován v okrese Třebíč (Kožichovice, 3.7.), České Budějovice (Hosín, 3.7.) a Pelhřimov (Vyklantice, 2.7.).

Pozorování a ochrana viz kyjatka travní na ječmeni ozimém.

První výskyt poškození od housenek **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** pozorován v okrese Třebíč (Březník, 3.7., Kožichovice, 26.6.).

Pozorování a ochrana viz obaleč obilní na pšenici ozimé.

KUKUŘICE (RF 14-34 BBCH)

Porosty kukuřic dohánějí zpoždění v růstu a pohybují se ve fázi od vyvinutého 4. listu až po fázi 4. kolénka.

Dosud nebyl ve feromonových lapačích zachycen výskyt dospělců **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)**.

Pozorování se provádí v porostech všech typů kukuřic v oblasti kontinuálního šíření, přednostně na pozemcích osetých kukuřicí i v předchozím roce nebo s výskytem plevelných rostlin – výdrolu kukuřice v následné plodině v předchozím roce, nebo na pozemcích se zkráceným osevním postupem. Monitoring výskytu dospělců na lepových deskách se provádí minimálně jednou týdně v období od 24. června do poloviny října.

Chemická ochrana proti larvám se doporučuje při hodnotě 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů v předchozím roce. Aplikují se insekticidní mořidla nebo půdní insekticidy při setí nebo v době líhnutí larev.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujícím práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

Dospělci **zavíječe kukuřičného (Ostrinia nubilalis)** dosud nebyly ve světelných lapácích zachyceny.

Preventivní metodou ochrany je dodržování osevního postupu (nepěstovat kukuřici po kukuřici) a hluboká orba.

Účinnost chemické a biologické ochrany je závislá na přesné signalizaci výskytu dospělců v porostu kukuřice. Výsledky monitoringu letové aktivity pomocí světelných lapáků jsou pravidelně aktualizovány na webových stránkách srs: <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/nalety-skudcu-do-svetelnych-lapacu.html>

Optimální termín chemického ošetření nastává v době, kdy se z prvních nakladených snůšek začínají líhnout housenky, tj. když ve vajíčkách prosvítá tvar housenky s tmavě pigmentovanou hlavou.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 60-65)

Porosty se pohybují od prvních květů v porostu otevřených až do fáze plného květu: asi 50% květů otevřených.

První výskyt **komplexní kořenové a krčkové spály hrachu (Fusarium spp.)** na kořenech a kořenových krčcích byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 3.7.).

Preventivní ochrana spočívá v používání zdravého osiva, správné agrotechniky, v delším časovém odstupu při zařazování hrachu po sobě, pěstování odolnějších odrůd. Přímá ochrana – moření osiva (omezení napadení klíčících a vzcházejících rostlin z půdy).

První výskyt **padlí hrachu (Erysiphe baeumleri)** zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 3.7.).

Preventivní ochrana spočívá v používání zdravého osiva, správné agrotechnice, v dodržování zásad střídání plodin (odstup v osevním sledu 4 – 5 let), ve výběru pozemku, v regulaci zaplevelení a provzdušnění porostu. Přímá ochrana se neprovádí.

Slabý výskyt **plísň hrachu (Peronospora pisi)** byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 3.7.).

V RF 31 – 79 se při průchodu porostem prohlédne 50 úponků a palistů (na deseti místech vždy 5 úponků a palistů) a zjišťuje se počet napadených úponků a palistů.

Preventivní ochrana spočívá v používání zdravého osiva, správné agrotechnice, odstup v osevním sledu 4-5 let, regulace zaplevelení. Přímá ochrana – moření osiva, fungicidní ošetření. Ošetření se doporučuje při 10 – 30% napadení. Ošetřuje se při ohrožení, nejpozději při zjištění prvního výskytu.

Slabý výskyt dospělců **kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 26.6.), Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 26.6.).

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.

Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3-5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

Poškození porostů žírem **listopasů (*Sitona* spp.)** bylo pozorováno v okrese Tábor (Opařany, 3.7.).

Pozorování se provádí v době tvorby prvních pravých listů. Na 5 místech se prohlédne vždy 10 za sebou rostoucích rostlin a odhadne se průměrná ztráta listové plochy v důsledku žíru brouků.

Ošetření se provede, pokud je průměrná ztráta listové plochy 10 – 20 % na 1 rostlinu. Přímá ochrana insekticidním postřikem ve fázi prvního až druhého listu (BBCH 11 – 12) se provádí v letech, kdy hrách pomalu vzchází a roste v důsledku sucha. Preventivní ochrana spočívá v časné seti.

První úlovky **obaleče hrachového (*Cidia nigricana*)** byly zaznamenány ve feromonovém lapači v okrese Třebíč (Březník, 26.6. a 3.7.).

Monitoring letu imag se provádí pomocí feromonových lapačů, 2x týdně se zaznamenává počet odchycených samců.

Insekticidní zásah je třeba zvážit, pokud je zaznamenáno více jak 6 samců ve dvou feromonových lapácích za den. Chemické ošetření musí být cíleno proti líhnoucím housenkám, ošetřuje se tedy 7-10 dnů po kritickém přírůstku náletu.

První výskyt dospělců **třásněnky hrachové (*Kakothrips robustus*)** byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 3.7.).

Přímá ochrana insekticidním ošetřením. Za prahovou hodnotu se považuje 20 vajíček nebo larev na 10 květů (poupat).

V okrese Třebíč (Březník, 26.6.) byl pozorován první výskyt min s larvami **vrtalek (*Liriomyza* spp.)**.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (75-79 BBCH)

Porosty jsou ve fázi, kdy asi 50% šesulí dosáhlo druhově, resp. odrůdově specifické velikosti až po fázi, kdy téměř veškeré šesule dosáhly druhově, resp. odrůdově specifické velikosti.

První výskyt **černě řepkové (*Alternaria brassicae*)** se slabou intenzitou byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 26.6., Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny, z každé rostliny se hodnotí 2 listy. Ošetření se doporučuje při 5 až 15 % napadených listů v době květu.

Preventivní ochranou je setí zdravého osiva, kvalitní zaorání posklizňových zbytků a zabránění poškození rostlinných pletiv. Přímou ochranou je moření osiva a fungicidní ošetření v době květu.

První výskyt **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** byl zjištěn v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.).

Přímá ochrana: moření osiva a podzimní fungicidní ošetření v RF 14 – 18.

První výskyt hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*) byl pozorován v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.).

Pozorování se provádí v období od začátku zrání až do 50 % šešulí vyzrálých (semena jsou černá a tvrdá). Při úhlopříčném průchodu porostem se na 10 místech odříznou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny (celkem 20 rostlin). Určí se stupeň napadení pro každou odebranou rostlinu.

Přímá ochrana: fungicidní ošetření v době kvetení.

První výskyt padlí brukvovitých (*Erysiphe cruciferarum*) byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 3.7.), České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.).

Preventivní ochrana: vzdušná lokalita, nepřehnojit dusíkem. Přímá ochrana: zaznamenány vedlejší účinky podzimního fungicidního ošetření proti fomovému černání stonku řepky.

První výskyt plísňě šedé (*Botryotinia fuckeliana*) byl zaznamenán v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.), Třebíč (Březník, 3.7.).

Přímá ochrana: moření osiva a fungicidní ošetření ve fázi dlouhivého růstu a především ve fázi kvetení.

První výskyt listové skvrnitosti řepky (*Pyrenopeziza brassicae*) byl pozorován v okrese České Budějovice (Čejkovice u Hluboké nad Vltavou, 2.7.).

Preventivní ochrana: odstranění posklizňových zbytků. Podzimní fungicidní ošetření proti fomovému černání stonku řepky omezuje i výskyt listové skvrnitosti řepky.

Slabý výskyt larev bejlomorky kapustové (*Dasineura brassicae*) v šešulích byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 3.7.). Nejvíce jsou poškozeny horní šešule.

MÁK SETÝ (RF 49 BBCH)

Porosty máku jsou ve fázi květní stopka přímá, poupě vzpřímené.

První výskyt plísňě máku (*Peronospora arborescens*) byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Klenov, 20.6.), Třebíč (Koněšín, 3.7.).

Pozorování se provádí v době od začátku stonkování do začátku květu, kontroluje se 100 rostlin (na 10 místech 10 za sebou rostoucích rostlin). Škodlivý výskyt je 2 – 5 % napadených rostlin.

Ochrana: moření osiva, střídání plodin, řidší porosty.

Slabý výskyt krytonosce kořenového (*Stenocarus fuliginosus*) pozorován v okrese Třebíč (Koněšín, 3.7.).

Pozorování dospělců probíhá od fáze 10 - 22 BBCH, pozorování larev probíhá v období stonkování (40 - 49 BBCH).

Ošetření porostů se provádí do fáze 4 - 5 listů v případě výskytu 3 - 4 brouků na 1 m řádku. Proti larvám na kořenech jsou chemické přípravky neúčinné.

Slabý výskyt mšice makové (*Aphis fabae*) pozorován v okrese Jihlava (Stará Říše, 3.7.) a Třebíč (Koněšín, 3.7.).

Pozorování mšic se provádí před květem po začátku sekundárního přeletu, tj. 2 – 3 týdny po zjištění nymf se základy křídel na řepě či bobu.

Ochrana: Ošetřít se porosty, kde napadení dosáhlo 5 a více procent rostlin.

SLUNEČNICE ROČNÍ (RF 35-57 BBCH)

Porosty jsou v růstové fázi kdy stonek (ružice) dosáhl 50 % konečné délky (konečného průměru).

Slabý výskyt šedé plísnovitosti slunečnice (*Botryotinia fuckeliana*) pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 3.7.).

Kontroluje se 100 rostlin při průchodu porostem (na 10 místech 10 za sebou rostoucích rostlin).

Chemická ochrana se provádí současně s ochranou proti ostatním houbovým chorobám ve fázi 14 – 19 (4. až 6. list) a 65 (plný květ), případně do konce květu.

První výskyt septoriové skvrnitosti slunečnice (*Septoria helianthi*) pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 3.7.).

Slabý výskyt dospělců mšice makové (*Aphis fabae*) pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 3.7.).

Ošetření se doporučuje v období od vzcházení do fáze rozpoznatelného květního poupěte (51 BBCH) v případě výskytu 30 – 50 mšic na rostlině a v době těsně před začátkem květu (59 BBCH) při výskytu 50 – 100 mšic na jedné rostlině.

První výskyt mšice slívové (*Brachycaudus helichrysi*) pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 3.7.).

Ochrana viz mšice maková.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 35-61 BBCH)

Porosty brambor jsou velmi rozdílné podle doby jejich sázení. Dříve sázené brambory jsou již v růstové fázi od plného prodlužovacího růstu (cca 25 cm) až po fázi počátku květu.

Střední výskyt plísně bramboru (*Phytophthora infestans*) pozorován v okrese Pelhřimov (Salačova Lhota), slabý výskyt této choroby v okrese Strakonice (Katovice, 26.6.), Třebíč (Březník, 26.6.).

Informace k ošetření proti plísni bramboru a další informace naleznete v programu „Prognóza plísně bramboru“, který je dostupný na internetových stránkách www.srs.cz nebo na odkazu: <http://eaagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/prognozy-vyskytu-so-na-uzemi-cr/vyskyt-plisne-bramboru.html>

Pozitivní výskyt vločkovitosti hlíz bramboru (*Thanatephorus cucumeris*) byl zjištěn v okrese Pelhřimov (Lipice, 2.7.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédne vždy 5 za sebou rostoucích rostlin. Sleduje se výskyt příznaků choroby na nati rostlin. Sleduje se napadení natě od druhé poloviny vegetace do začátku dozrávání, fáze 51-38 BBCH.

Chemická ochrana: moření sadbových hlíz.

Slabý výskyt dospělců mšice broskvoňové (*Myzus persicae*) byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 3.7.).

Přímá ochrana proti mšicím v množitelských porostech brambor spočívá ve využití insekticidních přípravků.

Slabý výskyt vajíček a larev L_{1-2} **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 3.7.), Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 26.6.), Tábor (Prasetín, 24.6.), Strakonice (Katovice, 26.6.), Pelhřimov (Lipice, 2.7., Buřenice, 2.7.),

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

SIGNALIZUJEME zahájení ošetření brambor proti larvám mandelinky bramborové podle vývojového stadia larev.

Ošetření se provádí v době maxima líhnutí larev, tj. v době, kdy vylíhlé larvy dosáhnou 3. stupně (L_3). Ošetření by mělo být ukončeno do doby, než začnou převládat larvy L_4 . Chemickou ochranu je třeba využívat až při hospodářsky významném výskytu mandelinky bramborové, to je při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha. Hemické přípravky, respektive jejich účinné látky, je nutné střídat v rámci antirezistentní strategie a omezit jejich použití za vysokých teplot, zejména v případě pyretroidů.

PÍCNINY

TOLICE VOJTĚŠKA (RF 29 BBCH)

Porosty jsou ve fázi plné butonizace.

První výskyt **obecné skvrnitosti vojtěšky (*Pseudopeziza medicaginis*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Kralice nad Oslavou, 3.7.).

Ochrana spočívá především v dodržování zásad správné agrotechnické praxe včetně úklidu posklizňových zbytků, na kterých houba přežívá do dalšího roku. Při silném napadení se provede fytosanitární seč, kterou jsou z porostu odstraněny zdroje infekce. Fungicidní ochrana se neprovádí.

Slabý výskyt dospělců **klopušky chlupaté (*Lygus rugulipennis*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Kralice nad Oslavou, 3.7.).

Preventivní ochrana – dodržení izolační vzdálenosti od starších semenných porostů (min. 500 – 1000 m), nízké strniště a dokonalá sklizeň posklizňových zbytků, ve kterých přezimují vajíčka klopušek. Chemicky se ošetřují jen semenné porosty.

Slabý výskyt dospělců **kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Kralice nad Oslavou, 3.7.).

Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 50 a více mšic v průměru na jednu lodyhu v době vývoje virginogení na 1. seči vojtěšky.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 74-75 BBCH)

U jabloní převažuje fáze průměr plodů do 40 mm, plody vzpřímené (stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T, velikost vlašského ořechu) do fáze kdy plod dosahuje 50 % (polovinu) konečné velikosti.

Silný výskyt samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** zachycen v okrese České Budějovice (Temelín, 25.6.), střední výskyt v okrese České Budějovice (Temelín, 4.7.) a Prachatice (Krtely, 26.6.), slabé výskyty v okrese České Budějovice (Hosín, 3.7.), Třebíč (Pyšel, 3.7.), Prachatice (Krtely, 3.7.), Pelhřimov (Humpolec, 27.6.) a Tábor (Měšice u Tábora, 1.7., Broučkova Lhota, 25.6.).

Slabý výskyt samců **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** sledován v okrese České Budějovice (Temelín, 3.7., Hosín, 3.7.), Tábor (Měšice u Tábora, 1.7., Broučkova Lhota 25.6.), Prachatice (Krtely, 3.7.) a Třebíč (Pyšel, 25.6.).

Slabý výskyt **obaleče pupenového (*Spilonota ocellana*)** pozorován v okrese České Budějovice (Hosín, 25.6.).

Slabý výskyt samců **obaleče růžového (*Archips rosana*)** pozorován v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 1.7.) a České Budějovice (Hosín, 25.6.).

Slabý výskyt **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** pozorován v okrese Prachatice (Krtely, 26.6.) a České Budějovice (Temelín, 28.6.).

Slabý výskyt samců **obaleče zahradního (*Archips podanus*)** zaznamenán v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 1.7.), Prachatice (Krtely, 26.6.) a České Budějovice (Hosín, 3.7.).

Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu první nebo druhé generace. Proti první generaci se ošetřuje jen při malé násadě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti druhé generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při dvou až tří denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možno ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Slabý výskyt poškození plodů od **pilatky jablečné (*Holocampa testudinea*)** zaznamenán v okrese Třebíč (Pyšel, 28.6.).

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 74-75 BBCH)

Stromy slivoní jsou ve fázi průměru plodů do 40 mm, plody vzpřímené (stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T) až do fáze, kdy plod dosahuje asi 50% (polovinu) konečné velikosti.

Střední výskyt samců **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonových lapačích byl zjištěn v okrese Tábor (Broučkova Lhota, 25.6.), takže 21.6. vyvrcholila letová vlna obaleče švestkového na této lokalitě. Slabý výskyt v okrese Třebíč (Pyšel, 24.6.), České Budějovice (Hosín, 25.6.), Tábor (Soběslav, 28.6.). **Obaleč východní (*Grapholita molesta*)** slabý výskyt samců v okrese Tábor (Soběslav, 28.6.).

Sledování letu dospělců obaleče švestkového a obaleče východního do feromonových lapačů se provádí 2 x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Dospělci létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

V okrese Třebíč (Pyšel, 24.6.) byly pozorovány vpichy na plodech od **pilatky švestkové (*Holocampa minuta*)**.

Drobné ovoce

JAHODNÍK (RF 89 BBCH)

Porost jahodníku je ve fázi druhé sklizně, většina plodů zbarvena.

Slabý výskyt **šedé hniloby jahod (*Botryotinia fuckeliana*)** byl pozorován v okrese České Budějovice (Hosín, 3.7.).

Slabý výskyt antraknózové skvrnitosti jahodníku (*Colletotrichum acutatum*) byl zjištěn na tomtéž PB v okrese České Budějovice (Hosín, 3.7.).

SVĚTELNÉ LAPAČE

Ve světelném lapači v Humpolci (okres Pelhřimov) pokračují záchyty těchto škůdců: Kovolesklec gamma (*Autographa gamma*), Osenice černá C (*Xestia c-nigrum*), Osenice vykřičníková (*Mamestra brassicae*) ve slabé intenzitě.

Ve světelném lapači v Bohuslavicích (okres Jihlava) pokračují nálety těchto škůdců: Kovolesklec gamma (*Autographa gamma*), Osenice vykřičníková (*Mamestra brassicae*), Můra zelná (*Mamesta brassicae*) ve slabé intenzitě.

Za oblastní odbor Tábor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech